

15 TEMMUZ KONUŞMALARI

NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

15 TEMMUZ 2023

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

15 TEMMUZ FOTOĞRAF SERGİSİ AÇILIŞ KONUŞMASI

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

15 TEMMUZ 2023
ANKARA

Milli Birlik Günü

Sergisi

Demokrasi ve Milli Birlik Günü

Milli Günü

15 Tem

Fat

D

Çok değerli grup başkanı, grup başkanvekili, milletvekili arkadaşlarım; Gazi Meclisimizin önceki dönem başkanlarından muhterem İsmail Kahraman ağabeyimiz, şehit ve gazi yakınlarımız, saygıdeğer hanımefendiler, değerli kardeşlerim, ben de hepinize hayırlı günler diliyorum.

Yine bir 15 Temmuz günü 15 Temmuz'daki o hain darbe teşebbüsünü hatırlamak ve aynı zamanda diğer taraftan milletimizin gösterdiği o eşsiz kahramanlık destanını anmak için burada fotoğraf sergimizde bir aradayız.

Öncelikle 15 Temmuz'u sadece günlerden bir gün, sadece Türkiye'nin geçmişinde olan bir kara leke olarak telakki etmenin çok ötesinde, Demokrasi ve Millî Birlik Günü olarak benimsemek ve sonraki nesillere de aktarmak mecburiyetindeyiz.

O gecenin iki tarafı vardı. Bir tarafında alçaklık, karanlık, insanlara ve millete karşı düşmanlık, hile ve desise

vardı. Yabancıların emelleriyle kendi emellerini tevhit etmiş emperyalistlerin uşağı olan bu zihniyet ülkeyi bir darbeye, darbenin ardından iç çatışmaya, savaşa ve belki de ardından bazı emperyalist güçlerin işgaline hazırlamak üzere teşebbüse geçmişti. Esasında önceden hazırlanmış, planlanmış bir darbe teşebbüsünün aktörleriydi onlar. Diğer tarafta ise herhangi bir çatışmaya hazır olmayan, spontane olarak yollara çıkmış, millî birliği ve beraberliği korumak için canını siper etmiş, meydanları doldurmuş, millet iradesine sahip çıkmak kararlılığıyla her yeri, bütün alanları darbecilerin karşısına çıkarak kapatmış bir millet çoğunluğu vardı. Geleceğine, demokrasisine, ülkesine, bayrağına, mukaddesatına sahip çıkan bir millet çoğunluğu...

Baktığınız zaman 15 Temmuz 2016 gecesi kötülüğün ve iyiliğin karşı karşıya geldiği, kötülüğün de iyiliğin de zirvede olduğu unutulmaz bir geceydi. O geceyi sadece yaşanan hatıraları canlı tutmak bakımından değil, aynı zamanda milletimize karşı bir daha böyle-sine meşum bir saldırı olmaması adına çok iyi anlamalı, anlatmalı ve gelecek nesillere aktarmalıyız.

Onun için burada her yıl yapılması artık geleneksel hâle gelmiş olan bu fotoğraf sergisi bu noktadaki çabalardan sadece birisidir. Çünkü o akşam iyilik Türkiye'nin her yerinde somut hâle gelmiş, insanların inançlarıyla, millî kararlılığıyla, birlik ve beraberlik ruhuyla sokakları, meydanları doldurmuştu.

“Her yerde saldırı vardı, her yerde direniş vardı. Diğer taraftan her yerde millete ve milletin değerlerine karşı saldırılar vardı; demokrasiye, istiklal ve istikbaline sahip çıkan millete karşı saldıran karanlık güçler vardı. Bu karşılaşmanın önemli noktalarından birisi de Türkiye Büyük Millet Meclisiydi.”

Az evvel Türkiye Büyük Millet Meclisi başkanlarımızdan İsmail Kahraman ağabeyimizin çok kısaca özetlediği gibi, sinevizyonda da seyrettiğimiz şekliyle, hepsinden Allah razı olsun, evet; onlar “millet kahramanları”ydı...

Hiç tevazu göstermeye gerek yok, o akşam bu Meclisi açan, Meclisi açık tutan ve burada düşmana karşı millî egemenliği savunan bütün arkadaşlarımız milletin kahramanlarıdır. Aynı şekilde birkaç yüz metre ileride Genelkurmay kavşağı önünde, yukarıda Çankaya Köşkü’nde direnenler vardı. Türkiye’de Edirne’den Kars’a kadar illerin meydanlarını dolduran, Samsun’dan Muğla’ya kadar bütün sokaklara çıkarak darbecilere alanı dar eden milletimizin varlığı her yerde kötüyü iyinin mücadelesinin, millet düşmanlarıyla millet kahramanlarının mücadelesinin sembolleriydi, göstergeleriydi.

İşte o akşam millet düşmanlarıyla milletin kahramanlarının mücadele alanlarından birisi olan Türkiye Büyük Millet Meclisiydi, Allah’ın izniyle, arkadaşlarımızın,

millettekilerimizin iradesiyle, millî iradenin ayaklar altına alınmasına müsaade etmediler. Millet iradesi şu arkamızdaki Meclis Genel Kurulu'nda sabaha kadar ayaktaydı, Meclisimiz açık durdu ve egemenliğin kayıtsız, şartsız millete ait olduğunu tüm dünyaya haykırdı.

Bu çerçevede 15 Temmuz gecesinin bütün kahramanlarını, tankların karşısına yumruklarıyla çıkan, havada uçan uçaklara taşları fırlatarak durdurabileceği inancında olan tüm kahramanlara da saygılarımızı, sevgilerimizi sunuyoruz. Onların hatıraları, onların cesaretleri önünde saygıyla eğiliyoruz.

Ayrıca şehadet bilinciyle sokakları dolduran, **“ölürsek şehit, kalırsak gaziyiz”** inancını dedelerimizden aldığı bir miras gibi bugüne taşıyan şehitlerimizin her birisine ayrı ayrı rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun, Allah rahmet eylesin. Onların her birisi sadece şehitler kervanında isimleri yazılmış birer şehit değildir, onlar aynı zamanda milletin gönlünde kıyamete kadar yaşayacak, millî iradeyi düşmanın çizmesi altında çiğnetmeyen asil ve aziz kahramanlar olarak anılacaklardır. Bir kısmını bugün burada ağırlamaktan şeref duyuyoruz, o gecenin görünmez kahramanlarından gazilerimizi de şükranla, takdirle yâd ediyoruz, onlara da Allah hayırlı, bereketli uzun ömürler versin.

“15 Temmuz’u unutmayacağız, unutturmayacağız. 15 Temmuz’u bir masal, bir hikâye gibi değil, aynı zamanda ders çıkarılacak bir demokrasi destanı olarak anlatacağız.”

15 Temmuz’u, bu milletin geleceğini aydınlık kılan millî günlerimizden biri olarak Allah’ın izniyle kıyamete kadar yaşayacağız, yaşatacağız. Ve bu çerçevede 15 Temmuz’a dair emeği geçen herkesin kişisel hikâyelerinin üstünde bir ortak ulusal hikâyeye sahip olmanın kıyancını da kıyamete kadar yaşayacağız.

Burada mütevazı bir fotoğraf sergisi görüyorsunuz. Sadece o geceye ilişkin hepimizin gördüğü binlerce, on binlerce fotoğraftan sadece birkaçı... Fotoğrafın şöyle bir özelliği var: Fotoğraf anı ölümsüzleştiriyor, fotoğraf yaşanan zamandan geleceğe kurulan bir köprüdür, anlam bağıdır. Bu fotoğraflarda bulunanlar ve aslında hepimiz, bir zaman sonra hayatta olmayacağız, ama gelecek nesillere, torunlarımıza, çocuklarımıza bu fotoğraflar üzerinden de millî birlik ve beraberlik ruhunun destanını anlatacağız. 15 Temmuz’un o büyük destansı ifadelerini sonraki nesillere aktaracağız.

Ben bu vesileyle bir kez daha bütün şehitlerimize Cenab-ı Allah’tan gani gani rahmet diliyorum, mekânları âli olsun. Bütün gazilerimizden Allah razı olsun. O gün meydanlara ‘ölürsek şehit, kalırsak gazi oluruz’

inancıyla çıkan, ama sağ salım evlerine dönen bütün gazilerimize teşekkür ediyoruz, alınlarından öpüyoruz. Allah bu millete bir daha 15 Temmuz yaşatmasın. Ancak şunu da son söz olarak ifade etmek isterim ki: Sultan Alparslan'ın Anadolu topraklarına geldiği günden itibaren bu millete şöyle rahat ve huzur içerisinde geriye doğru yaslanarak gününü gün etmek hiç nasip olmamıştır. Bu milletin her zaman düşmanları var olmuş, Anadolu topraklarının bu büyük milletine karşı kem gözle bakanlar her daim var olmuştur ve yarın da var olacaktır.

“Su uyur, düşman uyumaz gerçeğini bilen milletimiz, bu millete karşı ihanet içerisinde olma potansiyeli bulunan dâhili ve harici düşmanlarımıza karşı uyanık olmalıdır, olacaktır.”

Bir olacağız, beraber olacağız, farklılıklarımızı millî meselelerde bir kenara bırakacağız ve Allah'ın izniyle bu milleti kıyamete kadar yaşatacağız. Bu ülkenin hep birlikte, bayrağının gölgesinde özgürce yaşadığımız, dünyanın en güzel ülkesi olarak, kıyamete kadar var olması için gayret sarf edeceğiz.

15 Temmuz şehitlerimize rahmet olsun. Allah bu millete bir daha 15 Temmuzlar yaşatmasın diyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum...

150
Cumhuriyet'in 150. Yılı

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü

Fotoğraf Sergisi

15 TEMMUZ 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

150

1908-2018

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü

Fotoğraf Sergisi

15 TEMMUZ 2023

15 TEMMUZ
ANMA TÖRENİ KONUŞMASI

Prof. Dr.
NUMAN KURTULMUŞ
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANI

15 TEMMUZ 2023
ANKARA

15 Temmuz şanlı direnişinin kahraman gazileri ve şehitlerinin yakınları; Türkiye Büyük Millet Meclisimizin çok değerli geçmiş dönem başkanları, siyasi partilerimizin çok saygıdeğer grup başkanları, grup başkanvekilleri, yüksek yargı organlarımızın başkanları, yöneticileri, değerli milletvekili arkadaşlarım, saygıdeğer katılımcılar hepinize en içten, en kalbî selamlarımı sunuyorum.

Bugün burada artık gelenekselleşmiş olan 15 Temmuz Anma Günü'nün 7'ncisini gerçekleştiriyoruz. Sözlerimin başında şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Arkadaki abidede tek tek isimleri yazılı olan ve her birisinin şehadetinin anlamlı ve değerli birer destan olarak anlatılması gereken saygıdeğer şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Onlar milletimizin medeniyet davası yolunda, bağımsızlık mücadelesi yolunda, demokrasi yolunda birer büyük ışık olarak bizlere ilham vermeye devam edeceklerdir. Aynı şekilde o akşam meydanlara çıktığında 'ölürsek şehit, kalırsak gaziyiz' anlayışıyla bu mücadeleyi göğüsleyen ve şehadet nasip olmasa da gazilik rütbesine erişen gazi-

lerimize de hayırlı, bereketli uzun ömürler diliyorum. Yine gazi ya da şehit olamayan, ama gazilik ve şehitlik ruhuyla meydanlara çıkan Anadolu'nun gazavat ruhunun bugünkü temsilcileri, meydanları dolduran binlerce, yüz binlerce, milyonlarca vatan evladımıza da saygılarımızı, selamlarımızı sunuyorum. Allah hepsinden razı olsun.

Türkiye'nin ne kadar büyük bir badireden kurtarıldığını, hep beraber o günleri yaşamış insanlar olarak gayet iyi biliyoruz.

“O gece, bir yanda ihanet kol gezerken, diğer yanda direniş ve kahramanlık destanları yazılıyordu. Bu ihanet ve kahramanlık destanlarının eş zamanlı olarak yaşandığı mekânlardan birisi de içinde bulunduğumuz Gazi Meclisimizdir.”

Hemen şuraya atılan bomba, az ilerideki Genel Kurul Salonu'nun yanına atılan bomba, o akşam sadece Büyük Millet Meclisini yok etmek için değil, Türkiye'nin bağımsızlığını, Türkiye'nin demokrasisini, Türkiye'nin geleceğini yok etmek için atılmış bombalardı. O bombalara rağmen hemen karşı tarafta Genelkurmayın önünde mücadele eden insanlarımızın ortaya koyduğu büyük kahramanlıkta tarihe geçecek çaptaydı. O akşam Türkiye Büyük Millet Meclisine gelen başta Başkanımız İsmail Kahraman Bey olmak üzere, tüm

siyasi parti mensubu değerli arkadaşlarımız büyük bir kahramanlık destanının parçası oldular, hepsinden Allah razı olsun.

Hep beraber şahidi olduğumuz o sıcak günlerin direnişini, hele ki saat 23.00 ile 01.30 arasındaki o 2,5 saatlik süreç içerisinde, neler yaşandığını hepimiz biliyoruz. Allah bir daha bu ülkeye böyle bir şey yaşatmasın, milletimizi bu tür belalardan uzak tutsun.

“Sonuç itibarıyla biz 15 Temmuz’u unutmayacağız ve unutturmayacağız. Çünkü 15 Temmuz içinde nice hikmetlerin, nice derslerin var olduğu bir büyük direniş, bir büyük kahramanlık...”

Müsaade ederseniz o gece birbiriyle mücadele eden iki tarafla ilgili olarak, hepimizin katılacağını da umduğum birkaç temel hususu paylaşmak isterim. İşin ihanet ve karanlık yönüne baktığımız zaman, 15 Temmuz darbe teşebbüsüyle daha önce yaşadığımız darbeler arasındaki önemli fark dikkat çeker; önceki darbelerde darbeciler, siyasetin kötü gidişatını önlemek iddiası ile ortaya çıkarlardı, yani önceki darbeler siyasete yönelik darbelerdi. Oysa 15 Temmuz’daki darbe girişimi, milleti yok etmeye, milletin önünü kesmeye odaklanmış hain bir adımdı, bu özelliğini hiçbir zaman unutmayacağız.

15 Temmuz'da sadece bir darbe teşebbüsüne maruz kalmadık, arkasında darbeyle birlikte ülkemizin emperyalist güçler tarafından işgaline zemin hazırlama amacı taşıyan bir girişimdi. Yine aynı şekilde, sadece yönetime el koyarak Türkiye Büyük Millet Meclisini ve mevcut hükûmeti işbaşından uzaklaştırma hedefini taşıyan karanlık bir teşebbüs değil, aynı zamanda iç savaşı tetiklemek üzere düğmesine basılmış, kökü dışarıda olan bir girişimdi.

Bu teşebbüsü yönetenler, sadece adına FETÖ dediğimiz ihanet çetesi nin ordu içerisinde öbeklenmiş ve darbeyi koordine eden şer güçlerinden ibaret değildi. Apronda sırasını bekleyen başka ihanet çetelerinin de işin içinde olduğu, uluslararası güçlerin de destek verdiği, son derece karmaşık ve son derece komplike dizayn edilmiş bir darbe teşebbüsüydü. Bu özelliğiyle sadece bir çeteyi değil, bir grubu değil, emperyalist bir teşebbüsü de işaret etmek, bilmek, anlamak ve gelecek nesillere anlatmak durumundayız.

Saygıdeğer hazırun,

15 Temmuz darbe teşebbüsünü planlayanların hiç hesaba katamadıkları şeyse milletin sokaklara, meydanlara çıkıp direnebilme kabiliyetini göstereceğiydi. Allah'a çok şükür bu millet imanı kadar aziz bildiği vatanını korumak, ülkesine sahip çıkmak, işgalcilere im-

kân tanımamak için cansiperane bir şekilde sokaklara çıktı, o görüntüler hafızalarımıza kazınmıştır. Bulunduğu plazanın üst katından elindeki taşı uçağa atmaya gayret eden insanların görüntüsü hiç gözümüzün önünden gitmiyor.

Az evvel resim sergisinde de gördüğümüz tankın önünde caddeye yatmış o gencin görüntüsü gözümüzün önünden hiç gitmiyor. Tankı durdurmak için tankın üstüne çıkan gencecik hanım kardeşlerimizin, evlatlarımızın görüntüsü hâlen gözümüzün önünde... O hainlerin unuttukları, hesap edemedikleri şey bu milletin cesareti, kahramanlığı ve Anadolu'yu bize vatan kılan **gazavat ruhunun** hâlâ canlı olduğuydu. O meydanlara çıkarak yumruklarıyla, taşlarıyla, göğüslerini açarak darbeye direnenlere saygılarımızı sunuyoruz. Onların şahsiyetleri önünde saygıyla eğiliyoruz.

Bu mücadele sonunda Türkiye siyaseti çok önemli bir şey kazanmış oldu.

“Eğer o gün o mücadele verilmemiş olsaydı, hâlâ birilerinin ileriki dönemler için Türkiye’de darbe yapabilme niyetleri bir kenarda saklı duracaktı.”

O geceyle birlikte 1950’den bu yana devam eden çok partili siyasi hayatımızda darbe geleneği tarihin çöplüğüne atılmış, bir daha darbelere fırsat verilmeyeceği cümle âleme ilan edilmiştir. Bundan dolayı da bu bü-

yük kazanımımızı da Allah'ın izniyle kıyamete kadar koruyacağız.

Saygıdeğer hazırun,

Birkaç kelime de o akşamda kazandığımız, yeniden hatırladığımız değerlerimizden birkaçını sizlerle paylaşmak isterim. O akşam aynı zamanda bir bilinçlenme gecesi idi. Bu millet kendi özünde zaten var olan, birçok konuyu çok taze bir bilinçlenme süreci olarak yeniden yaşadı. Bunların en başında gelen hiç kuşkusuz **milletimizin varoluş bilincidir**. Bu millet kendisinin varlığına kim kastederse, gücü ne olursa olsun karşısına dikileceğini, millî birliğin ve bekanın her türlü tezdenden çok daha önde olduğunu, bir büyük varoluş bilincini o akşam ortaya koyarak ispat etmiştir.

“O gece bu millet, millet olma bilincini de ortaya koymuştur. Farklılıkları ne olursa olsun, siyasi duruşları ne kadar farklı olursa olsun, hayat tarzları ne kadar ayrı olursa olsun, herkesin ortak paydasının Türkiye olduğunu, herkesin ortak paydasının bu vatan olduğunu, millet bilincine sahip çıkarak ortaya koymuş ve cümle aleme ispat etmiştir.”

O akşam tekrar hatırladığımız, tekrar kuşandığımız bir başka bilinç ise **şehadet bilinci** idi. Her birimiz

çocukluğumuzdan itibaren şehit ecdatlarımızın, gazi ecdatlarımızın hatıralarıyla büyüdük. Çanakkale şehitlerimizin destanlarını dinledik. Kut’ül-Amare’de aşılamayan o iman dolu göğüslerin ortaya koyduğu şehadet bilincini dinledik. Çanakkale’de, Dumlupınar’da, Yemen’de, Sarıkamış’taki ecdadımızın şehadet bilincini ruhumuzda hissettik, o işittiğimiz hikâyeler ruhumuza nakşolmuştu. Ama o akşam millet varlığımızın kahir ekseriyeti, şehadet bilincini somut bir şekilde bu ülkenin meydanlarına, bu ülkenin sokaklarına taşıdı. Şehadet bilinci soyut olmaktan, görünür olmaya indi, Kızılay Meydanı’na geldi, Türkiye Büyük Millet Meclisine geldi, Boğaziçi Köprüsü’ne geldi ve şehadet bilincinin verdiği cesaretle, yüz binler sokaklara, meydanlara akın etti.

Değerli kardeşlerim,

O gece yerli ve millî duruş nedir, bu millet onun da dersini verdi. Yerli ve millî duruşu büyük bir dayanışmayla, büyük bir bilinçle ortaya koydu. O gece darbenin sadece silahlarla değil, imanla ve bilinçle önlenebileceğini de ortaya koydu. Batı basınında çok yazıldı, **askerî darbeye karşı, halk darbesi** nasıl olur, milleti-miz onu da kayıtlara geçirdi.

“Ayrıca o gece kazandığımız en önemli kazanımlardan birisi de millî liderlik meselesiydi. Sayın Cumhurbaşkanımızın daha darbenin ilk anlarından itibaren milletimizi şehirlerimizin sokaklarına, meydanlarına davet eden millî liderlik anlayışı, vatandaşlarımızı bu liderlik anlayışı etrafında toparlayan, tabiri caizse kuvvetli bir mıknatıs etkisi oluşturdu ve meydanlardaki direnişin gücünü artırdı.”

15 Temmuz sadece Türk siyasi tarihinin, Türk toplumsal tarihinin geçmişte kalmış kara bir günü ya da diğer yanından baktığımızda sadece kahramanlık destanlarının yazıldığı muhteşem bir gecesi değildir. Aynı zamanda 15 Temmuz, içerisinden sürekli dersler, ibretler üreteceğimiz çok öğretici bir gecedir.

Bu derslerden birisi de Devletin hepimizin ortak bir değeri, ortak bir varlığı olduğudur. **Devlet ele geçirilecek bir yer değildir**, Devlet millete hizmet edilecek, milletin verdiği yetkiyle hareket ederek yüceltilecek ortak bir değerimizdir. Dolayısıyla, Devletin ele geçirilecek bir yer olmasını önlemek için milletin bütün imkânlarının liyakat, ehliyet ve millete sadakat prensipleri çerçevesinde ve kamu yönetimini çok daha güçlü hâle getirmek üzere kullanılması gerekir.

“İnşallah bundan sonrasında hep beraber taze tutacağımız 15 Temmuz şuuruyla millî birlik, dayanışma, varoluş ve şehadet bilinci etrafında kenetlenerek hızla yürüyeceğiz.”

Önümüzdeki dönem Türkiye'nin çok daha ileriye gideceği, çok daha güçlü olacağı, Türkiye'nin sözünün daha güçlü, gücünün daha tesirli olacağı bir yüz yılın başlangıcıdır. Gazi Meclisimiz, ikinci kez Gazi unvanını almış olan bu Meclisimiz, özellikle bu 28'inci dönemde Cumhuriyet'imiz ikinci asrındaki Türkiye'yi, Türkiye demokrasisini daha ileriye taşıma hedefi ve sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Bu yükümlülüğü millî birlik ve dayanışma ruhu içerisinde hep beraber yerine getireceğimize inanıyorum. Meclisimiz ve milletvekillerimiz adına, bütün gazilerimize hayırlı uzun ömür dileklerimi saygıyla sunuyorum. Bütün şehitlerimize de Allah'tan rahmet diliyorum. Bizim şehitlerimizle ilgili ilave bir şey söylememize gerek yok. Hocamız törenin başlangıcında ilk aşrı şerifi okurken “Velâ tahsebenne-llezhîne kutilû fî sebilillâhi emvâten bel ahyâun inde rabbihim yurzekûn” ayetini okudu, yani; “sakın ha şehitlerinizi ölümler zannetmeyin. Allah yolunda öldürülenler ölümler değildir. Onlar Rableri katında nice rızıklarla rızıklandırıyorlar ve ebedi cennette istirahat ediyorlar...”

Ben 15 Temmuz şehitlerimizin ruhlarının aramızda var olduğunu ve onların Rableri katında rızıklandırılır bir

şekilde bizleri izlediklerini biliyorum, inanıyorum ve onlara Allah'tan rahmet diliyorum. Ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum. Allah bu millete bir daha 15 Temmuzlar yaşatmasın...

Hepinize saygı ve sevgiler sunuyorum.

